TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2021/1102

2021 m. birželio 28 d.

kuriuo prašoma Komisijos pateikti tyrimą apie Sąjungos padėtį ir galimybes, susijusias su bestuburių kaip biologinės kontrolės priemonių introdukcija, vertinimu, gamyba, tiekimu rinkai ir naudojimu Sąjungos teritorijoje, ir pasiūlymą, jei tikslinga atsižvelgiant į tyrimo rezultatus

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 241 straipsnį,

kadangi:

(1) biologinės kontrolės priemonės yra natūralūs priešai, antagonistai arba konkurentai ar kiti organizmai, naudojami augalų kenkėjams, be kita ko, karantininiams kenkėjams, tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti, kontroliuojant jų pernešėjus, piktžoles ir invazinius svetimus augalus;

(2) šis sprendimas apima tik bestuburius kaip biologinės kontrolės priemones, pavyzdžiui, vabzdžius, įskaitant sterilizuotus vyriškos lyties vabzdžius, erkes ir nematodų rūšis (BKP);

(3) BKP išleidimui, vertinimui ir judėjimui valstybės narės taiko labai įvairius požiūrius ir taisyklių rūšis. Tačiau BKP nepaiso sienų ir gali pasklisti už teritorijų, kuriose jos buvo specialiai paleistos siekiant kontroliuoti augalų kenkėjus, piktžoles ir invazinius svetimus augalus.

(4) BKP, kurios dažnai naudojamos auginant šiltnamiuose, yra vis svarbesnės tvaraus žemės ūkio ir miškininkystės srityse, visų pirma įgyvendinant integruotąją kenkėjų kontrolę ir užsiimant ekologiniu ūkininkavimu. Tvarios ūkininkavimo sistemos labai svarbios Sąjungai pereinant prie tvarių maisto sistemų, kaip nustatyta Komisijos komunikate „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ bei Komisijos komunikate „Europos žaliasis kursas“, ir kurios remiamos pagal būsimą bendrą žemės ūkio politiką. BKP naudojimas šiame kontekste padeda mažinti priklausomybę nuo cheminių augalų apsaugos produktų;

(5) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/2031 ([1]) siekiama apsaugoti Sąjungą nuo naujų kenkėjų introdukcijos ir kartu veiksmingiau kovoti su esamais kenkėjais. Tame reglamente pateiktoje augalų sveikatos politikoje daugiausia dėmesio skiriama visų pirma naujų augalų kenkėjų patikrai visame pasaulyje, tokių augalų kenkėjų patekimo į Sąjungos teritoriją prevencijai ir, jei jie patenka, ankstyvam jų aptikimui ir išnaikinimui;

(6) augalų kenkėjų patekimas, įsitvirtinimas ir plitimas gali kelti pavojų žemės ūkio, miškų, natūralios gamtinės aplinkos, biologinės įvairovės ir ekosistemų tvarumui. Pasaulinė prekyba, žmonių judėjimas, klimato kaita ir ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai didina kenkėjų paplitimą ir fitosanitarinę riziką. Be to, naujos egzotinės kenkėjų rūšys kelia grėsmę esamoms Sąjungos žemės ūkio ir miškininkystės gamybos sistemoms, taip pat vietinei florai ir faunai. Natūralaus priešo iš regiono, iš kurio kilęs kenkėjas, introdukcija gali padėti sukurti tinkamą kontrolės strategiją, tačiau tai gali kelti pavojų vietinei florai ir faunai. Todėl prieš bet kokių BKP introdukciją reikia atlikti mokslinį galimo poveikio augalų sveikatai ir biologinei įvairovei vertinimą, įskaitant galimo nepageidaujamo poveikio netikslinėms rūšims, ekosistemoms ir biologinei įvairovei apskritai vertinimą, taikant standartinę metodiką;

(7) pripažįstama, kad BKP naudojamos vis dažniau, nes ūkininkai, žaliųjų plotų valdytojai ir sodininkai, kurie siekia sumažinti savo priklausomybę nuo cheminių augalų apsaugos produktų, užtikrina didesnę paklausą;

([1]) 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4).

(8) tarptautinės organizacijos, visų pirma Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija remdamasi Tarptautine augalų apsaugos konvencija (IPPC) ir Europos ir Vidužemio jūros regiono augalų apsaugos organizacija (EPPO), parengė tarptautinius fitosanitarinių priemonių standartus bei gaires dėl saugaus BKP naudojimo ir atlieka svarbų vaidmenį rengiant rizikos analizės ir mokslinių tyrimų standartus;

(9) BKP gamintojai, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), siūlo novatoriškus ir konkrečius augalų apsaugos sprendimus. BKP kokybės kontrolė yra esminis reikalavimas siekiant užtikrinti jų saugą ir veiksmingumą;

(10) nuoseklesnis valstybių narių požiūris galėtų palengvinti saugių BKP vystymą ir patekimą į rinką. Tai padėtų sukurti galimybių žemės ūkio ir miškininkystės gamybos sistemoms ir augalų kenkėjų kontrolės galimybių, kartu užtikrinant sveikatos ir aplinkos apsaugą;

(11) Taryba mano, kad, vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniu susitarimu dėl geresnės teisėkūros ([2]), visų pirma jo 10 dalimi dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 ir 241 straipsnių taikymo, būtina atlikti Sąjungos padėties ir galimų pasirinkimų, susijusių su BKP įvedimu, vertinimu, gamyba, tiekimu rinkai ir naudojimu Sąjungos teritorijoje, tyrimą, kad būtų užtikrintas jų pakankamas kiekis ir prieinamumas naudotojams, kartu užtikrinant žmonių, gyvūnų, augalų, aplinkos ir apsirūpinimo maistu saugumą;

(12) tokios galimi pasirinkimai gali apimti vertinimą, kokių esama galimybių suderinti kriterijus, procedūras ir sprendimų priėmimą Sąjungoje; Sąjungos mokslinių tyrimų, inovacijų ir žinių sklaidos programų ir glaudesnio bendradarbiavimo su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis galimybių siekiant paspartinti BKP patekimą į rinką ir padidinti jų prieinamumą vertinimą; ir galimybių remti investicijas, inovacijas ir saugų BKP naudojimą augalų kenkėjų kontrolės srityje – tai pirmas žingsnis siekiant suderinti platesnės biologinės kontrolės sąvokos apibrėžtį vertinimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Taryba prašo Komisijos ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. pateikti padėties, susijusios su bestuburių kaip biologinės kontrolės priemonių (BKP) introdukcija, gamyba, vertinimu, tiekimu rinkai ir naudojimu Sąjungos teritorijoje, tyrimą. Taip pat turėtų būti įvertintos galimybes suderinti procedūras visoje Sąjungos teritorijoje, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos propaguoti BKP taikymą ir patekimą į rinką, remti investicijas ir inovacijas, ir prisidėti prie saugaus BKP naudojimo, be kita ko, tais atvejais, kai jų reikia augalų sveikatos institucijų nustatytai karantininių kenkėjų kontrolei.

2 straipsnis

Taryba prašo Komisijos pateikti pasiūlymą, jei tikslinga atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, arba, priešingu atveju, informuoti Tarybą apie visas galimas priemones siekiant vykdyti tolesnę su tyrimu susijusią veiklą.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

([2]) Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

Priimta Liuksemburge 2021 m. birželio 28 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
M. do C. ANTUNES